

ישראל 'יצחקי' שופר את מלוא לבו לתוך מלים ריקניות

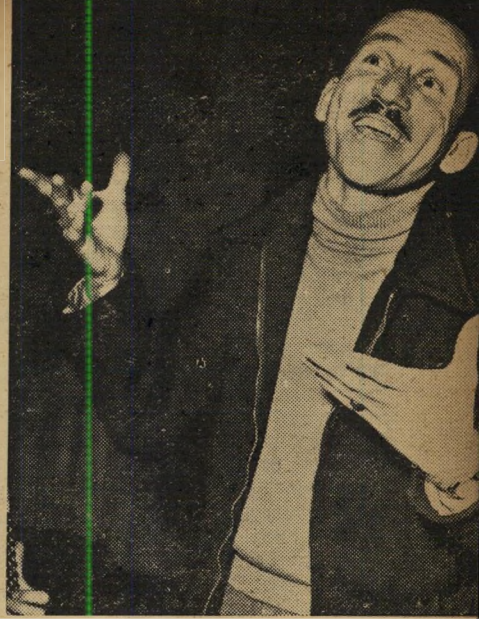
באמת אינני אשם...
אצלי הכל הפוך עכשיו.
אני כהוגן מאוהב!

צועד אני כאילו שט במין חלום
בולע אספירין למרות שאין לי חום,
"לילה טוב" אומר אני תמיד ביום —

באמת אינני אשם...
ואיך זה סוד אצלי עכשיו,
אני כהוגן מאוהב!

אני מאה אחוז נורמלי בהחלט,
אולם מאז נשקה לי נערת בלט,
אני קצת מפוור אוהב ומתלבט —

זים על כל תקליט המוצא לשוק. בתנאים אלה אין כל המרצה ליצירה מושלמת. אולם השטח המוסיקלי אינו הצד החלש ה"יחידי בתקליט העברי. בולטת עוד יותר חול"שתו הטכנית: הוא אינו משתמר זמן רב, חורק, עשוי מחומר רע.

בשטח זה עלול, אמנם, לחול שינוי רציני בקרוב, כאשר יופעל בית החרושת החדש של חברת הד ארצי. במיפעל, אשר בו שותפה גם חברת תקליטים אמריקאית, יותקנו מכ"ר נות חדישות, בעיית חומר הגלם תיפתר ב"מידה רבה.

מספרים אפטיים

אילו היה שוק גדול יותר לתקליט אפטר היה לשפר את רמתו. אולם ממדי הארץ הקט"נים מעלים את מחיר הייצור וכל הטבה ב"תנאים הקיימים, גורמת לה יסורים. בממוצע מודפסים אלף העותקים מכל תקליט. כדי ל"כסות את ההוצאות, חייב היצרן למכור 700 תקליטים. להלכה, מספרים אלה אפטיים. אך למעשה לא תמיד קל למכור כמויות אלו. באמריקה, למשל, מגיע תקליט בעל הצלחה בינונית לתפוצה של רבבות, מחברו או הזמר מקבל סכומים אגדיים. בארץ לא נמכר עדיין אף תקליט אחד ביותר מ"14 אלף טפסים. הממוצע הוא של אלף תקליטים ואילו שלאגר המגיע ל"4000 מהווה סנסציה בחיי האומנות הקלה.

רוצים להבין את השיר

הצלחתו של התקליט העברי, במידה ש"היא קיימת, נעוזה בגורם צדדי לגמרי. היא אינה בנויה על טיב טכני, על ביצוע מזהיר או על זמרים מעולים, כי אם על דרישתו של הדור הצעיר לשמוע שיר בעברית.

הדבר משתקף במספרי המכירה. בחנות סימפונייה, בתל"אביב למשל, עלה אחוז ה"תקליטים העבריים הנמכרים ל"50%. לפני זמן לא רב נמכרו שם 20 תקליטים בלבד מ"תוצרת הארץ על כל 80 לועזיים.

אותו דבר מורגש בשאר 50 חנויות התק"א

בלתי"ספורות כמעט עד אשר כל צליל של היצירה מושלם.

ואילו בארץ עומד כל העניין על רמה חוב"בנית וארעית ביותר. חברת התקליטים מו"דיעה לזמר שהיא מוכנה להקליט שיר חדש, אוספת מנגנים שונים מתזמורת שונות, שו"כרת אולם כלשהו לשעה קלה. רעיונות ה"תימור וסידור השירה צצים תוך כדי חזרה. התשלום מתאים לביצוע. כל מנגן מקבל, בממוצע, 15 לירות, הזמר הראשי בין 15 ל"20 לירות. אשר למחבר המלים — יכול הוא למכור את כל זכויותיו בסכום עגול (לא יותר מעשר לירות, בדרך כלל) או לקבל אחו"ר

שוב חזרה אותה תמונה. הרמקול הוצא ה"חוצה, ההקלטה הושמעה למשתתפים. גם ה"פעם היה ברור שהקלטה נוספת לא היתה מזיקה. אך המשתתפים החליטו אחרת — בי"צועם עמד בהחלט על הרמה הדרושה.

התשלום מתאים לביצוע

כל עבודת ההקלטה נמשכה פחות משע"תיים. אפילו אם היו אלה התזמורת והזמרים הטובים ביותר בעולם היה מוכרח התקליט לצאת פגום. כי לא תיתכן הקלטה טובה אה"רי שתי חזרות בלבד. להקלטה כזו דרושה תזמורת קבועה, שמנגינה רגילים אחד לשני ולמנצח, המבצעים חייבים לחזור פעמים

"כלה כלה, כלה כלה,
נאחל לה יחד
אושר, גיל ונחת..."

"להפסיק!" צעק האקורדיוניסט, שישימש מנצח לשעת"דחק. "מי זאת שם שמזאה כפ"יים כמו קנגורו?"

המקהלה, שהיתה מורכבת משתי נגנות, מורה אחת, אחיו של הזמר ואחד ממנהלי חברת התקליטים, הפסיקה ונשאה עיניים תמ"רות אל האקורדיוניסט. אף אחד מחבריה לא היה מוכן להודות בכשלון.

"נתחיל מחדש!"
המקהלה התחילה מחדש. אולם שום דבר לא עזר. היא נשמעה בדיוק כמו שהיתה — אוסף מקרי של חובבים, מכריו האישיים של הזמר, שהיו מלאים התפעלות מן הרעיון ש"קולם ינוצח על"גבי תקליטים. המצב היה כמעט מיואש. לולא נכנסו, במקרה, צלם ו"עתונאי לאולם הבאר התל"אביבי אשר בו התקיימה הקלטת שירו האחרון של הזמר יש"ראל יצחקי.

"אוי, אוי! מצויין!" התנפלו הזמר והמ"נצח על השניים. "אולי אתם רוצים לעזור למקהלה?"

"או לפחות למחוא כף?" הוסיף המנצח.

המשתתפים החליטו אחרת

שלוש פעמים חזרו על השיר. ואז נדלקה מנורה ירוקה שעמדה על דלפק הבאר: סי"מן לשקט ולדריכות, לקראת ההקלטה. כעבור כמה שניות נדלק אור אדום: ההקלטה החלה.

הזמר עמד בפניה אחת, שר לתוך מיק"רופון; המקהלה עמדה במקום אחר, שרה אל תוך מיקרופון שני ואילו התזמורת ניגנה בפ"ני מיקרופון שלישי. בחדר"ההלבשה של ה"באר השגיח טכנאי ההקלטה על הסרט שהס"תובב וקלט את תוצאות המאמץ המשולש.

באמצע השירה עיקם האקורדיוניסט את האף; אחת מחברות המקהלה צעקה, "מול טוב!" לא בזמן. אך השיר נמשך עד הסוף. הטכנאי הוציא רמ"קול לאולם. כל המשתת"פים הצטופפו סביבו לשמוע את תוצאות ה"הקלטה. אחרי כמה סיבובים בלבד של הסרט היה ברור כי ההקלטה לא הצליחה. האנשים חזרו למקומם. חלה המלטה שנייה.

את התזמורות להקלטות מרכיבות חברות התקלי"טים ממנגנים בודדים, השויכים לתזמורות שונות. כבר קרו מקרים שהמנגנים נמשו חברה אחת, כדי להקליט באותו יום בשביל חברה אחרת, שהכתיבהתשלום גבוה יותר.

בתופים

* עגלה וסוסה שיר לילדים שמצא חן גם באזני מבוגרים. הצלחות אחרות: "באב אל" וואד (6060) שחרתורת (6000).